

Nr 143.

Av herrar **Nordström** i Kramfors och **Kempe**, *angående statsbidrag och lån till kommuner för uppförande eller inredande av lämpliga lokaler för sjuk-, hälso- och socialvården på landsbygden.*

Sedan ett flertal år ha riksdag och regering brottats med problemet att åstadkomma bästa möjliga hälso- och socialvård. På hälsovårdens område ha också utan tvekan betydande ansatser gjorts för åstadkommandet av ett förbättrat sjukhusväsen, barnavårdscentraler, tandvårdspolikliniker etc. De senaste besluten om sjukförsäkring och fri sjukhusvård ingå ju också som mycket betydelsefulla moment i skapandet av en effektivare hälsovård.

Här som på många andra områden är det dock så att en mångfald av de riktiga och betydelsefulla åtgärder, som riksdagen genomför, på grund av ekonomiska eller andra orsaker inte har möjlighet att komma hela vårt folk till del. Landsbygdens ekonomiska förhållanden, de långa avstånden med dåliga kommunikationer, glesbebyggelsen o. s. v. göra, att befolkningen på landsbygden inte kan komma i åtnjutande av den hälsovård som av alla anses önskvärd.

En av anledningarna till att landsbygden även på detta område kommer på efterkälken är att de enskilda mindre kommunerna sakna ekonomisk möjlighet att ordna lokalförhållandena för en rationell och effektiv hälsovård.

I stor utsträckning är såväl landsbygden som många andra mindre industri- eller tätorter helt i avsaknad av sådana lokaler, som äro behöfliga för en tillfredsställande lösning av hälsovården, såsom lokaler för läkare, distriktssköterskor, barnavårdscentral, tandvårdspoliklinik, läkemedelsförråd etc. I kommuner med gles bebyggelse och långt till centrala sjukhusanstalter gör sig även behovet av mindre B. B.-avdelningar allt mera gällande. För den hälsovårdande verksamheten på landsbygden krävas lämpliga lokaler för dessa ändamål, ävensom bostäder för vederbörande befattningshavare.

Bristen på bostäder för läkare, distriktssköterskor, barnmorskor etc. gör också, att dessa i många fall komma att vara bosatta på långa avstånd från varandra. Som en följd därav minskas möjligheten att ordna lämpliga mottagningslokaler. Detta innebär att samordning av den hälsovårdande verksamheten i mycket ringa utsträckning kan komma till stånd.

Även för landsbygdens vidkommande är det av stor vikt, att lämpliga lokaler kunna ställas till förfogande för skapande av centrum för hälso-, sjuk- och i viss mån även socialvården.

Både den egentliga landsbygden och de mindre tätorterna måste betraktas som missgynnade, så länge de sakna de förmåner en modern sjukvårdsinrättning skänker. Förbättrad hälso- och sjukvård förutsätter även för landsbygdens vidkommande tillskapandet av speciella lokaler för de olika hälsovårdande uppgifter, som kunna komma i fråga.

Med tanke på de flesta landskommuners litenhet och svaga ekonomi måste det därför vara ett gemensamt samhälleligt intresse att genom statliga åtgärder bidra till tryggheten av en god hälsovård även på landsbygden.

Riksdag och regering ha redan tidigare godkänt principen om statligt ekonomiskt stöd för olika byggnadsändamål i allmännyttans tjänst. Utan tvivel är det minst lika viktigt att staten gav ekonomiskt stöd för uppförandet av lokaler för de ändamål vi här ovan antytt.

Säkert finns det ännu flera områden av hälsovården, som hämmas i sin utveckling genom bristen på tidsenliga och praktiska lokaler. Detta skulle kunna lösas genom sammanförande av den skiftande verksamheten till gemensamma byggnader för olika hälsovårdande uppgifter.

För att påskynda en förbättring av hälsovården på landsbygden och inom vissa mindre städer och industriorter samt göra det möjligt även för dessa orter att på ett effektivt sätt kunna utnyttja de reformer, som riksdag och regering beslutat och eventuellt komma att besluta på hälso- och socialpolitikens område, anse vi det nödvändigt att statsmakterna anvisa medel för bidrag och fördelaktiga lån till kommunerna för uppförandet eller inredandet av lämpliga lokaler i ovan antytt syfte.

På grund av vad sålunda anförts få vi föreslå,

att riksdagen beslutar att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag i syfte att bereda kommunerna möjlighet att erhålla statliga bidrag och lån för uppförandet eller inredandet av lämpliga lokaler för sjuk-, hälso- och socialvården på landsbygden.

Stockholm i januari 1947.

Axel Nordström.

Gösta Kempe.